

Coffeeshopbeleid 2013

Inleiding

Op 18 januari 2004 is het 'Coffeeshopbeleid Gemeente Apeldoorn' in werking getreden. Het coffeeshopbeleid voorziet in de algehele behoefte, helderheid te geven in de manier waarop de gemeente Apeldoorn lokaal uitvoering geeft aan het landelijke gedoogbeleid. Door landelijke ontwikkelingen dient het coffeeshopbeleid geactualiseerd te worden. Diverse belanghebbenden is daarbij de mogelijkheid geboden een zienswijze te geven op het nieuwe coffeeshopbeleid. De wijzigingen hebben ook gevolgen voor de huidige verkooppunten.

Deze beleidsnotitie geeft een kader voor alle aspecten van de vestiging van coffeeshops in de gemeente Apeldoorn. Opgenomen zijn onder andere de vestigingsvereisten en de toewijzingsprocedure voor een nieuwe coffeeshop. Het beleid gaat niet in op de integrale aanpak van hennepeteelt.

Het beleid is als volgt opgebouwd. In het eerste hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het landelijke coffeeshopbeleid. Het tweede hoofdstuk geeft het landelijke en lokale wettelijke kader weer. In het derde hoofdstuk geeft een beeld van de huidige stand van zaken qua verkooppunten van softdrugs. Ook worden in dit hoofdstuk de vestigingsvereisten en criteria genoemd, waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor een gedoogverklaring voor het exploiteren van een coffeeshop. Het vierde hoofdstuk gaat nader in op de aanvraag en daarop volgende gedoogverklaring en voorschriften. In het vijfde hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de handhavingsmogelijkheden. Het zesde en tevens laatste hoofdstuk gaat in op de bekendmaking, inwerkingtreding en het overgangsrecht.

1. Landelijk coffeeshopbeleid

1.1 Doelstellingen

Het Nederlandse drugsbeleid is gericht op preventie en beheersing van de risico's van het gebruik van drugs. Vanuit deze benadering is een onderscheid gemaakt tussen drugs met onaanvaardbare risico's voor de gezondheid en drugs waarvan de risico's minder groot worden geacht. Dit komt kort gezegd neer op het onderscheid tussen harddrugs en softdrugs.

Door in bepaalde mate de verkoop van softdrugs voor eigen gebruik te gedogen wordt beoogd de behoefte aan softdrugs en harddrugs te scheiden om daarmee te voorkomen dat gebruikers van softdrugs gemakkelijk in aanraking komen met het criminele milieu van harddrugs.

Op grond van artikel 2 en 3 van de Opiumwet is het bereiden, bewerken, verkopen en aanwezig hebben van harddrugs en softdrugs verboden. Op basis van het opportuniteitsbeginsel voert het Openbaar Ministerie (OM) echter een gedoogbeleid. Dit komt terug in de Aanwijzing Opiumwet van 2 november 2000 waarbij het belang van openbare orde en volksgezondheid wordt gesteld boven het belang van handhaving.

Dit landelijke beleid is geëvalueerd. De door het Kabinet ingestelde "adviescommissie Drugsbeleid" heeft advies uitgebracht over de toekomst van het drugsbeleid in Nederland. Hierbij is gekeken naar veiligheid, volksgezondheid en naar het sociaal/maatschappelijk perspectief zoals de invloed van drugs op schoolcarrières van jongeren.

De adviescommissie constateerde dat coffeeshops waren uitgegroeid tot moeilijk beheersbare cannabisverkooppunten. Coffeeshops moesten volgens de adviescommissie terug naar waar ze oorspronkelijk voor bedoeld waren als verkooppunten voor lokale gebruikers.

1.2. Ontwikkelingen

Het Kabinet heeft de aanbevelingen van de Adviescommissie overgenomen en verwerkt in een aanscherping van het gedoogbeleid voor coffeeshops. Doelstelling van het landelijke coffeeshopbeleid (conform brief aan Tweede Kamer van 27 mei 2011) is om een einde te maken aan het open-deur- beleid van de coffeeshops. Dit om overlast en criminaliteit die verband houden met coffeeshops en de handel in verdovende middelen tegen te gaan.

Dit besluit is vastgelegd in een geactualiseerde Aanwijzing Opiumwet (zie hoofdstuk 2) die vanaf 1 januari 2013 van kracht is. Ook is het vastgelegd in het Regeerakkoord van 29 oktober 2012.

In het Regeerakkoord zijn tevens een aantal andere relevante afspraken opgenomen:

- De landelijke introductie van de wietpas (zogenoeten besloten club criterium) vervalt.
- Het ingezetenen criterium wordt vanaf 1 januari 2014 landelijk geïntroduceerd. Dit betekent dat alleen ingezetenen van Nederland (met woonadres in Nederland) toegang hebben tot coffeeshops. Ook mag er alleen aan ingezetenen van Nederland in coffeeshops softdrugs worden verkocht.
- Er komen geen landelijke regels als het gaat om afstand tot scholen in relatie tot coffeeshops. Daarmee blijven de landelijke afspraken van 2008 tussen de VNG en de ministers van Binnenlandse Zaken (BZK) en Justitie van kracht dat er een minimale afstand moet zijn van 250 meter.

Ontwikkelingen achterdeurbeleid/plannen voor legale wietteelt

Op 4 februari 2013 heeft de minister van Veiligheid en Justitie een brief gestuurd aan alle burgemeester met coffeeshops in hun gemeente over het landelijk kader voor de achterdeurproblematiek en cannabisteelt. Daarbij heeft de minister aangegeven dat regulering of legalisering van cannabisteelt in strijd is met internationale verdragen en de Opiumwet. In het Algemeen Overleg van 13 december 2012 heeft hij aangegeven plannen van gemeenten m.b.t. (legale) wietteelt op een rij te zullen zetten. Plannen van gemeenten moesten voor 1 april 2013 bekend zijn bij de minister.

Er is voor gekozen hier niet actief op te reageren richting de minister, en geen soortgelijke plannen te initiëren in de gemeente Apeldoorn.

In hoofdstuk 2, het juridisch kader, wordt een geactualiseerd overzicht van regelgeving gegeven. Dit op grond van bovenstaande landelijke ontwikkelingen, en de implicaties daarvan voor het lokale coffeeshopbeleid.

2. Landelijk en lokaal juridisch kader

Het primaire belang van de gemeente om de vestiging van coffeeshops te regelen is het beschermen van jongeren en het voorkomen van aantasting van het woon- en leefklimaat. De gemeente heeft ook tot taak het beschermen van de volksgezondheid.

2.1. Landelijke wet- en regelgeving

2.1.1. Opiumwet

In de Opiumwet (OW) zijn alle middelen opgenomen die door de overheid beschouwd worden als drugs. Op lijst I van de OW staan middelen die een onaanvaardbaar risico met zich meebrengen voor de volksgezondheid. Dat zijn bijvoorbeeld heroïne, cocaïne, amfetamine, LSD en XTC. Op lijst II staan hasj & wiet, GHB, maar ook slaap- en kalmeringsmiddelen zoals Valium en Seresta. De risico's van gebruik van deze middelen zijn volgens de overheid minder groot dan bij de middelen op lijst I. Het gebruik van drugs is niet strafbaar gesteld. De productie, handel en het bezit ervan wel.

De OW is in de loop van de jaren gewijzigd, vooral met betrekking tot de verboden handel en productie. Zo is in 1999 de strafbaarstelling geïntroduceerd van het 'beroeps- of bedrijfsmatig handelen in strijd met één van de in artikel 3, eerst lid onder B van de OW gegeven verboden' en is in die verboden het bestanddeel 'telen' toegevoegd. In juni 2006 zijn de maximumstraffen voor enkele Opiumwetedicten verhoogd en zijn bestanddelen als 'opzettelijk handelen' en 'grote hoeveelheid' in de artikelen 10 en 11 OW opgenomen. Tevens is artikel 11a OW toegevoegd dat betrekking heeft op het plegen van Opiumwetedicten in georganiseerd verband. Ten slotte is aan artikel 2 OW, analoog aan artikel 3 OW, het bestanddeel 'telen' toegevoegd. In november 2008 is in lijst II van de Opiumwet een groot aantal paddestoelen die een hallucinerende werking hebben opgenomen en is het zogeheten paddoverbod in werking getreden.

Artikel 13b (wet Damocles genoemd) van de OW biedt de burgemeester de mogelijkheid om bestuursrechtelijk op de treden indien er een overtreding van de OW is geconstateerd. Op basis van dit artikel is het mogelijk dat panden, inclusief woningen en niet voor publiek toegankelijke ruimten, gesloten worden. Artikel 13b is niet van toepassing bij overtredingen van teelt,

vervaardiging of het vervoer van drugs. Dit is een exclusieve bevoegdheid van het Openbaar Ministerie op grond van artikel 3 Opiumwet.

2.1.2 Richtlijnen Openbaar ministerie (Aanwijzing Opiumwet)

Door het college van Procureur Generaals is op 13 december 2012 een nieuwe Aanwijzing Opiumwet vastgesteld. Deze aanwijzing heeft betrekking op de opsporing en de vervolging van personen die delicten uit de Opiumwet begaan. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de bestuurlijke en strafrechtelijke aspecten van het gedoogbeleid ten aanzien van coffeeshops. De aanwijzing is een aanvulling op het Nederlandse drugsbeleid. Uitgangspunt van het beleid is het onderscheid dat in de Opiumwet is gemaakt tussen verdovende middelen met een onaanvaardbaar risico voor de volksgezondheid (harddrugs) en andere middelen (softdrugs). De wetgever heeft dat onderscheid gemaakt met het oog op de gebruiksrisico's van de onderscheiden drugs en om een duidelijke scheiding tussen beide markten aan te brengen. Daartoe worden voor cannabis, dat tot de lijst-II middelen behoort, speciale verkooppunten in de vorm van coffeeshops gedoogd. De achterliggende gedachte hiervan is te voorkomen dat de cannabisgebruiker in aanraking komt met drugs met een groter gezondheidsrisico (harddrugs). In de aanwijzing zijn criteria geformuleerd waaraan coffeeshops dienen te voldoen.

2.1.3. AHOJGI richtlijn

In de aanwijzing Opiumwet zijn landelijke gedoogcriteria opgesteld. Deze zijn van toepassing op het coffeeshopbeleid van alle gemeente in Nederland waaronder Apeldoorn.

De AHOJGI criteria hebben betrekking op het volgende:

A: geen affichering. Dit betekent geen enkele vorm van reclame maken anders dan een summiere aanduiding op de betreffende lokaliteit. Dit betekent geen enkele reclame aan de gevel of verwijsborden met daarop aangegeven dat er softdrugs wordt verkocht bijvoorbeeld door middel van een hennepblad. Reclame in huis-aan-huisbladen, flyers, freecards etc. is niet toegestaan evenals sponsoring van sportclubs via shirtreclame.

H: geen harddrugs. Er mogen geen harddrugs verkocht worden en/of voorhanden zijn in de coffeeshop.

O: geen overlast. Onder overlast kan worden verstaan parkeeroverlast, geluidshinder, vervuiling en/of rond de coffeeshops rondhangende jongeren.

Niet iedere klacht m.b.t. overlast kan leiden tot onmiddellijke sluiting van een coffeeshop. Veel hangt af van de aard, de frequentie en de ernst van de overlast. De bewijsvoering voor het optreden tegen overlast moet bestaan uit bewijsstukken als politierapporten, processen-verbaal, verklaringen en klachten van omwonenden.

J: geen toegang en verkoop aan jeugdigen. Hierbij is de minimale leeftijdsgrens van 18 jaar van toepassing.

G: geen verkoop van grote hoeveelheden per transactie. Dit betekent dat hoeveelheden grote dan geschikt voor eigen gebruik (5 gram) niet zijn toegestaan. Onder transactie wordt verstaan alle koop en verkoop in een coffeeshop op eenzelfde dag met betrekking tot een koper.

I: geen lidmaatschap voor de coffeeshop voor anderen dan ingezetenen van Nederland van 18 jaar of ouder.

2.1.4 Wet Bibob.

Om te voorkomen dat de overheid ongewild criminaliteit in de hand werkt is op 1 juni 2003 de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) inwerking getreden. Deze wet geeft bestuursorganen en aanbestedende diensten de mogelijkheid om bedrijven en personen te screenen. Als uit de screening blijkt dat er ernstig gevaar dreigt dat de vergunning of subsidie misbruikt wordt dan kan een bestuursorgaan de aanvraag afwijzen of de afgegeven vergunning of subsidie intrekken. Omdat coffeeshops tevens dienen te beschikken

over een vergunning alcoholvrij bedrijf, kan de screening plaatsvinden op basis van de aanvraag van laatstgenoemde vergunning.

In 2006 heeft het college van B&W de lokale beleidslijn Bibob voor onder andere het alcoholvrije bedrijf vastgesteld. Hierin geeft het college aan hoe ze uitvoering geeft aan de lokale toetsing van vergunningen op grond van de wet Bibob.

2.2. Lokale wet- en regelgeving

2.2.1 Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

Coffeeshops vallen onder het begrip 'horecabedrijf' als bedoeld in de APV. De APV regelt in Afdeling 3 van Hoofdstuk 2 verschillende zaken zoals vergunningplicht voor alcoholvrije bedrijven en openingstijden. Artikel 2.3.1.16. geeft de weigerings- en intrekingsgronden van een vergunning voor een alcoholvrije bedrijf.

3. Lokaal coffeeshopbeleid

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe de gemeente Apeldoorn invulling geeft aan de landelijke doelstelling en kaders over coffeeshops. Tevens is hiermee het coffeeshopbeleid uit 2004 geactualiseerd.

3.1. Definities

Coffeeshop:

Een coffeeshop is een alcoholvrij horecabedrijf, zijnde een gesloten ruimte, waar met vergunning van de burgemeester alcoholvrije dranken worden verkocht en waar verkoop en gebruik van softdrugs plaatsvindt op grond van een daartoe door de burgemeester verleende gedoogverklaring.

Cannabisproducten:

Producten als vermeld in lijst II onderdeel B behorende bij artikel 3 van de Opiumwet (zogenaamde softdrugs). Cannabisproducten zijn hasj (de hars van een hennepplant) en marihuana (de verkrumelde bladen van de hennepplant). De producten worden ook wel aangeduid als (Neder-)wiet, weed, stickie, joint en dergelijke. Spacecake valt ook onder de definitie omdat hierin cannabis is verwerkt.

Gedoogverklaring:

Een verklaring met voorschriften van de burgemeester waardoor, indien aan de voorschriften wordt voldaan, tegen het exploiteren van een coffeeshop niet wordt opgetreden. De beschikking wordt op naam van de houder, zijnde een natuurlijk persoon, en voor één locatie verleend en is niet overdraagbaar.

3.2. Huidige coffeeshops

Op dit moment zijn er 5 coffeeshops gevestigd in Apeldoorn:

1. De Waterpijp (Nieuwstraat 64a)
2. De Bazar (Marktstraat 8)
3. De Palm (Asselsestraat 118)
4. Het Bunkertje (Laan van Mensenrechten 101)
5. Power Flower (Arnhemseweg 181)

Op 4 september 2013 is het Bunkertje na een tijdelijke sluiting weer open gegaan. Er loopt op dit moment nog een juridische procedure over het verlenen van een gedoogverklaring voor Power Flower aan de Arnhemseweg 181.

Het maximum aantal coffeeshops dat gevestigd mag zijn in de gemeente Apeldoorn is bepaald op vijf. Er is geen aanleiding om hier een beleidswijziging in aan te brengen. Op grond van landelijke informatie over het aantal gebruikers van softdrugs, het gemiddelde aantal inwoners in Nederland per coffeeshop (31.000) en het aantal coffeeshops in middelgrote vergelijkbare steden (bijv. Zwolle en Amersfoort) lijkt het maximaal aantal coffeeshops in Apeldoorn een goed evenwicht te geven tussen regulering van het gebruik en aspecten van volksgezondheid

enerzijds en openbare orde, overlast en woon- en leefklimaat anderzijds. Een daling van het aantal coffeeshops levert grote risico's op t.a.v. extra illegale straathandel en overlast rond de overige coffeeshops.

De huidige coffeeshops vragen vooral aandacht als het gaat om (hardnekkige) parkeeroverlast rond het pand en geluidsoverlast van rondscheurende auto's, bromfietzers en scooters. Hierbij wordt getracht zoveel mogelijk in overleg met de coffeeshophouder en omwonenden tot oplossingen te komen.

3.3. Lokale doelstellingen van het coffeeshopbeleid

Met het coffeeshop worden de volgende doelen nagestreefd:

- Er is een strikte scheiding is tussen hard- en softdrugsgebruik (uit het oogpunt van gezondheidsrisico's verbonden aan het gebruik);
- Er wordt voorkomen dat er illegale, niet gedoogde verkooppunten ontstaan;
- Beschermen van het woon- en leefklimaat en aantasting van de openbare orde tegengaan;
- Voorkomen en tegengaan van overlast in en rondom de gedoogde coffeeshop.

Bovendien moet het voorstel recht doen aan de uitgangspunten van het coffeeshopbeleid in Nederland (Drugsnota 1995) te weten:

- Cannabis is minder schadelijk dan harddrugs, maar niet zonder gevaren;
- Jongeren onder de 18 moeten zoveel mogelijk weggehouden worden van drugs;
- Cannabisgebruikers moeten niet gecriminaliseerd en gemarginaliseerd worden.

3.4. Voorwaarden voor (vestiging) coffeeshop

3.4.1. Locaties voor coffeeshops

Het beleid blijft ongewijzigd. Coffeeshops kunnen binnen de bebouwde kom van het stedelijk gebied van Apeldoorn gevestigd worden. De verdeling uit het coffeeshopbeleid 2004 tussen binnenstad (vier) en overige delen van het bebouwde kom van het stedelijk gebied van de stad Apeldoorn (maximaal één) wordt gecontinueerd. In de binnenstad is er een concentratie van horeca en aanverwante ondernemingen gevestigd. De tolerantiegrenzen ten aanzien van horeca en coffeeshops liggen in de binnenstad hoger dan daarbuiten waar relatief meer woonfuncties zijn. Daarnaast is er in binnenstad meer regulier toezicht voorhanden.

Het pand waarin de coffeeshop is gevestigd, dient een horecabestemming of een daar aan gelijk te stellen bestemming te hebben.

3.4.2. Terrassen

Bij coffeeshops worden geen terrassen toegestaan. Dit om te voorkomen dat, vooral jong, publiek ongewild in aanraking komt met softdrugs. Tevens wordt hiermee ongecontroleerde handel en laagdrempeligheid voorkomen.

3.4.3. Openingstijden

De huidige beleidslijn wordt ongewijzigd voortgezet. Dit betekent dat coffeeshop als alcoholvrije bedrijven onder het regime van de Apv maximaal tot 01.00 uur (maandag tot en met vrijdag) open mogen zijn of tot 02.00 uur (zaterdag en zondag). Coffeeshops komen niet in aanmerking voor een verlenging van de openingstijden.

De burgemeester kan op grond van bepaalde overwegingen (bijv. de specifieke woonomgeving van de coffeeshop) doen besluiten andere openingstijden in te stellen voor de coffeeshop.

3.4.4. Kansspelen, verkoop smartdrugs, alcoholverkoop, standplaatsen

Volgens de wet op de Kansspelen zijn kansspelautomaten niet toegestaan in een coffeeshop. Daarnaast is de aanwezigheid, bereiding of verkoop van smart- en ecodrugs niet toegestaan. Dit is omwille van (gezondheids-) risico's voor gecombineerd gebruik van verschillende soorten drugs zeer onwenselijk. Er is overigens een apart vergunningstelsel voor smart-, head en growshops in Apeldoorn.

Daarnaast is het vanwege de doelstellingen van het coffeeshopbeleid niet toegestaan softdrugs te verkopen vanuit een standplaats. Tenslotte is alcoholverkoop ook niet toegestaan. Coffeeshops worden aangemerkt als alcoholvrije bedrijven.

3.4.5. Handelsvoorraad

Conform de aanwijzing Opiumwet is de maximaal toegestane handelsvoorraad aan cannabisproducten 500 gram.

3.4.6. Ingezetenen criterium

Het doel van het criterium is om buitenlandse drugstoeristen te weren uit Nederlandse coffeeshops. Volgens de definitie en uitleg volgens de Aanwijzing Opiumwet is een ingezetene een persoon die zijn adres heeft in een gemeente van Nederland. Coffeeshops zijn dan alleen toegankelijk voor ingezetenen van Nederland. Ook is de verkoop van softdrugs in coffeeshops alleen voor Nederlandse ingezetenen toegestaan. De coffeeshophouder dient in eerste instantie vast te stellen dat de personen die hij toegang verleent tot de coffeeshop, Nederlandse ingezetenen zijn. Een identiteitsbewijs of verblijfsvergunning in combinatie met een uittreksel van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) zijn mogelijkheden om een persoon als ingezetene vast te stellen. De noodzaak tot het opleggen van extra administratieve lastendruk is er in Apeldoorn niet.

In hoofdstuk vijf wordt aangegeven hoe het toezicht en de handhaving van het ingezetenen criterium wordt vormgegeven. Het besloten clubcriterium is door het kabinet Rutte II losgelaten. Daarmee is de registratie van bovenstaande documenten niet meer vereist.

3.4.7. Afstandscriterium

Coffeeshops mogen volgens het afstandscriterium niet gevestigd zijn in de nabijheid van scholen voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Het afstandscriterium heeft daarbij als doel om de zichtbaarheid van coffeeshops voor scholieren te verkleinen.

Conform eerdere afspraken uit 2008 tussen de toenmalige ministers van BZK en Justitie is er afgesproken dat de minimale afstand in alle gemeenten met een coffeeshop 250 meter moet zijn. In het coffeeshopbeleid 2004 heeft Apeldoorn gekozen voor een afstand van 300 meter. In relatie tot de doelstelling van het afstandscriterium is er geen reden om hier wijzigingen in aan te brengen.

Daarnaast is het afstandscriterium ook van toepassing op overige voorzieningen voor "kwetsbare groepen" zoals Omnizorg en andere vormen van (crisis) opvang voor jongeren en dak- en thuislozen. Om de afstand tussen een coffeeshop en een school/voorziening voor kwetsbare groepen te bepalen, geldt de reële af te leggen afstand te voet over de openbare weg tussen de voordeur van de coffeeshop en de hoofdingang van de school/voorziening voor kwetsbare groepen.

3.4.8. Cannabisvoorlichting/preventie

Door de jaren heen is er in samenwerking met Tactus Verslavingszorg ingezet op cannabisvoorlichting in het kader van preventie van de gezondheidsrisico's voor softdrugsgebruikers. Preventieve interventies voor het verminderen van cannabisgebruik, het informeren over risico's van cannabisgebruik en het in een vroeg stadium signaleren van problemen of doorverwijzen naar hulpverlening is van groot belang. Coffeeshophouders hebben daar een grote mate van verantwoordelijkheid in. Daarom wordt de verplichting tot cannabisvoorlichting als voorwaarde gesteld aan het verkrijgen van een de gedoogverklaring. Al het personeel van een coffeeshops is verplicht een training te volgen van Tactus Verslavingszorg als het gaat om informeren van bezoekers over middelenmisbruik, gezondheidsrisico's en het herkennen van problematisch gebruik. Tenslotte wordt er door het personeel van coffeeshops ook voorlichting gegeven die geen onderdeel uitmaakt van de voorwaarden uit de gedoogverklaring. Voorbeelden van niet formele preventie zijn: aanwezigheid van foldermateriaal en tijdschriften als "Highlife" in de coffeeshop, aanduiding van de gevaren van softdrugs op de zakjes wiet en het personeel in een coffeeshop dat gesprekken aangaat met beginnende blowers.

Preventieve projecten met als doel te voorkomen dat jongeren onder de 18 jaar softdrugs gaan gebruiken, maken deel uit van het gemeentelijk gezondheidsbeleid en niet zozeer van het coffeeshopbeleid. Een voorbeeld daarvan is voorlichting/ educatie op scholen en de inzet van schoolartsen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Voorbeelden van lopende projecten: voorlichting vanuit de Stichting Voorkom over allerlei verslavende middelen (zie www.voorkom.nl) en de projecten 'Gezonde School en Genotmiddelen' en "Onder invloed, onderweg" van Tactus Verslavingszorg.

4. Procedure en vereisten voor het verkrijgen van een gedoogverklaring

4.1. Toewijzing nieuwe coffeeshop

Er zijn veel belangen gemoeid bij de toewijzing van een gedoogverklaring.

Het betreft een erg concurrerende markt met op landelijk en regionaal niveau een enorme schaarste aan mogelijkheden tot het beginnen van een coffeeshop. Dit vergt uiterste zorgvuldigheid met betrekking tot de te volgen procedure.

In dat kader is er in 2011 een toewijzingsprocedure voor een nieuwe gedoogverklaring coffeeshop opgesteld. Openstelling van de selectie en gunning voor het doen van een aanvraag voor een gedoogverklaring coffeeshop wordt in het kader van de gewenste transparantie van de selectieprocedure gepubliceerd in het Apeldoorns Stadsblad.

Daarmee wordt enerzijds minder risico gelopen bij eventuele bezwarenprocedures en anderzijds biedt het aanvragers en andere belanghebbenden meer rechtszekerheid.

Aan de hand van een vergelijkbare toets van de aanvragen op basis van criteria als aantasting woon- en leefklimaat en openbare orde wordt bepaald of er een gedoogverklaring verleend kan worden. Aspecten als (parkeer)overlast, mogelijkheden voor sociale controle, spreiding en de afstand tot woningen kunnen daarin worden meegewogen. Bij gelijke geschiktheid zal een loting plaatsvinden bij een nader te bepalen notaris.

4.2. Integrale beoordeling

Er is sprake van een integrale beoordeling van een aanvraag voor een coffeeshop. Dit houdt in dat de gedoogverklaring slechts kan worden afgegeven als alle noodzakelijke vergunningen/onthefingen (bijv. WABO vergunning, Apv vergunning) zijn afgegeven voor de locatie waar de coffeeshop zich zal vestigen.

4.3. Weigeringsgronden gedoogverklaring

De verkoop van softdrugs wordt in Apeldoorn alleen toegestaan onder strikte voorwaarden. Zo is het getalscriterium (maximaal van 5 coffeeshops), het vestigingscriterium (maximaal 4 in de Binnenstad en 1 buiten de Binnenstad in bebouwde kom Apeldoorn) en het afstandscriterium van 300 meter (tot scholen van voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs en voorzieningen voor kwetsbare groepen) van toepassing. Daarnaast moet de locatie van de gevraagde gedoogverklaring voldoen aan het voorwaarden met betrekking tot het bestemmingsplan (zie paragraaf 3.4.1.), de voorwaarde in het kader van de integrale beoordeling (zie paragraaf 4.2.) en toetst de burgemeester de locatie op een ontoelaatbare beïnvloeding van het woon- en leefklimaat en/of de openbare orde. De burgemeester vraagt hiervoor onder andere advies van de politie.

Er dient ook te worden voldaan aan een aantal indieningsvereisten (zie paragraaf 4.6.), de toetsing op grond van de wet Bibob (zie paragraaf 2.1.4. en 4.7.) en de voorwaarden dat er maximaal 1 gedoogverklaring per persoon wordt afgegeven (zie paragraaf 4.5.)

4.4. Looptijd en behandeltermijn gedoogverklaring

Een gedoogverklaring wordt voor een periode van drie jaar afgegeven. Voor deze termijn is gekozen omdat een gegeven Bibob-advies voor drie jaar kan worden gebruikt ter motivering. De looptijd van een gedoogverklaring kan worden verkort wanneer omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Indien daartoe aanleiding is kan de gedoogverklaring tussentijds worden ingetrokken. Dit zal van geval tot geval worden beoordeeld.

De behandeltermijn voor een aanvraag van een gedoogverklaring wordt gesteld op maximaal dertien weken en is hiermee gelijk aan de termijn voor een vergunning smart- head of growshop.

4.5. Persoonsgebonden en wijzigingen

Aan de houder wordt maximaal één gedoogverklaring afgegeven. Er wordt alleen een gedoogverklaring afgegeven aan een natuurlijk persoon. De gedoogverklaring is persoonsgebonden, locatiegebonden en niet overdraagbaar.

Bij wijzigingen van één of meer van de volgende onderdelen moet een nieuwe aanvraag voor een gedoogverklaring (en alcoholvrije vergunning) worden ingediend:

- wijziging houder/ondernemer;
- wijziging leidinggevende;
- wijziging rechtsvorm;
- wijziging inrichting pand.

4.6. Indieningsvereisten

- Een aanvraag voor een gedoogbeschikking dient aan de volgende vereisten te voldoen:
- een inschrijfbewijs van het handelsregister van de Kamer van Koophandel;
- een kopie van het legitimatiebewijs van alle leidinggevenden;
- een bewijs dat kan worden beschikt over de ruimte en dat de ruimte ook als coffeeshop mag worden gebruikt;
- arbeidsovereenkomsten van alle leidinggevenden, niet zijnde ondernemers;
- een lijst van het overige personeel (incl. adresgegevens en geboortedatum en –plaats);
- een bedrijfsplan waarin wordt aangegeven welke maatregelen er getroffen worden om de AHOJGI- criteria na te leven en waarin is opgenomen op welke wijze er aandacht wordt gegeven aan voorlichting over drugs;
- een bewijs waaruit kennis en inzicht blijkt van drugsverslaving (bijvoorbeeld na een cursus bij Tactus of een andere instantie gericht op verslavingszorg);
- er dient te worden aangetoond dat er tijdens openingstijden van de coffeeshop te alle tijden een leidinggevende aanwezig is die vermeld staat op de gedoogbeschikking.

Aan houder en leidinggevenden van de coffeeshop wordt gevraagd een verklaring omtrent het gedrag te overleggen. Houder en leidinggevenden dienen minimaal achttien jaar te zijn.

4.7. Bibob

Iedereen die aan een aanvraagformulier indient voor de afgifte van een gedoogverklaring en vergunning alcoholvrij bedrijf wordt door de gemeente aan een Bibob toets onderworpen. Als er aanleiding toe is wordt er aan het Landelijk Bureau Bibob om een aanvullend advies gevraagd. Hiermee wordt de afhandelingstermijn voor de aanvraag verlengd met maximaal acht weken.

4.8. Leges

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een gedoogverklaring zijn leges verschuldigd.

5. Controle en handhaving

In het kader van de actualisering van het coffeeshopbeleid is het belangrijk om een taakverdeling te maken op het gebied van toezicht en handhaving. Een adequate controle en handhaving zorgen ervoor dat nadelige effecten van coffeeshops beperkt kunnen worden.

5.1 Toezicht

Toezicht op naleving van het coffeeshopbeleid vergt een goed samenspel tussen gemeente, politie en OM. Ook is er een nauwe samenwerking met de Belastingdienst. De controle van bezoekers van coffeeshops is vooral primair een verantwoordelijkheid van de coffeeshophouder. De politie geeft uitvoering aan het toezicht op de gedoogcriteria in het kader van artikel 13b van de Opiumwet. Gemeentelijke toezichthouders houden aanvullend toezicht op alle overige voorschriften behorende bij de gedoogverklaring en vergunning alcoholvrij bedrijf. Daarbij valt te denken aan de aanwezigheid van leidinggevenden, de controle van openingstijden en de aanwezigheid van de gedoogverklaring in de inrichting.

Het structurele integrale toezicht op de coffeeshops is geborgd in het jaarlijkse projectplan Preventie, Toezicht en Handhaving (PTH).

5.2. Handhaving

5.2.1 Strafrechtelijk handhaven

In de Opiumwet zijn bepalingen vastgelegd met betrekking tot bezit, productie en distributie van drugs. De politie zal overtredingen van deze wet opsporen, constateren en een procesverbaal opmaken. Het OM kan besluiten om overtreders te vervolgen. De richtlijnen van het OM (Aanwijzing Opiumwet) geven een praktische invulling aan het strafrechtelijk optreden op grond van de Opiumwet.

5.2.2 Bestuursrechtelijk handhaven

Er is geregeld overleg tussen gemeente, coffeeshophouders en andere belanghebbenden als het gaat om preventieve voorlichting over de landelijke en lokale regelgeving voor de coffeeshops. In dat kader zijn coffeeshophouders ook geïnformeerd over de introductie van het ingezetenen criterium.

Ook wordt er door de gemeente en Tactus Verslavingszorg jaarlijks een coffeeshoptraining georganiseerd voor alle leidinggevenden van de coffeeshops. Mocht handhaving echter toch noodzakelijk zijn dan kan, behalve strafrechtelijk, ook bestuursrechtelijk worden opgetreden tegen het overtreden van de AHOJGI-criteria en andere lokaal gestelde criteria. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen overtredingen die betrekking hebben op lokalen (zoals horeca, coffeeshops, winkels en opslagloodsen) en op woningen. Dit coffeeshopbeleid heeft alleen betrekking op lokalen. Woningen zijn derhalve expliciet uitgesloten. Van geval tot geval zal worden beoordeeld hoe en op welke wijze handhavend zal worden opgetreden. Daarbij is het mogelijk om maatwerk te leveren, waarbij rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld de zwaarte en ernst van de overtreding.

Ingezetenen criterium: Er is alleen sprake zijn van handhaving op het ingezetenen criterium als er bij een coffeeshop sprake is van geconstateerde overlast die wordt veroorzaakt door drugstoeristen. Op dit moment wordt het bezoek van niet-ingezetenen geschat op enkele tientallen (1 à 2% van het totaal aantal bezoekers). Het bezoek van niet-ingezetenen aan coffeeshops is niet een grote factor als het gaat om overlast door drugstoerisme. Het voorkomen van drugstoerisme is immers het achterliggende doel van de invoering van het ingezetenen criterium. Handhaving van het criterium zou betekenen dat schaarse capaciteit moet worden besteed aan een probleem dat er op dit moment niet is. Lokale, regionale en landelijke effecten van het ingezetenen criterium zullen gemonitord worden (door minister van Veiligheid en Justitie, de VNG en lokale driehoek).

6. Bekendmaking, overgangsrecht en citeertitel

6.1 Bekendmaking en inwerkingtreding

Ingevolge artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht wordt aan deze notitie de rechtsstatus van een beleidsregel, vastgesteld door de burgemeester, toegekend. Deze bevoegdheid ontleent de burgemeester aan artikel 13b van de Opiumwet. De beleidsregel zal door publicatie in het Apeldoorns Stadsblad bekend worden gemaakt en treedt in werking acht dagen na publicatie.

6.2 Overgangsrecht

Voor wat betreft de al bestaande, onder hoofdstuk drie genoemde, coffeeshops zal van geval tot geval worden beoordeeld binnen welke termijn voldaan moet worden aan het onder 3.4.7 genoemde afstandscriterium. Dat geldt eveneens voor de andere criteria, voor zover daar nog niet aan voldaan wordt.

6.3 Citeertitel

De beleidsregel kan worden aangehaald als 'coffeeshopbeleid 2013' en vervangt het 'Coffeeshopbeleid Gemeente Apeldoorn' vastgesteld op 18 januari 2004.